

Kaine le Menyabuketso ea Hae

SABATHA MANTSIBOEA

Bakeng sa Thuto ea Beke ena Bala: *Genese 4, Baheb. 11:4, Mikea 6:7, Esa. 1:11, 1 Bakori. 10:13, 1 Johanne 3:12, Genese 5, Gen. 6:1–5.*

Temana ea Khopolo: “‘Ekare ha u etsa hantle, na sefahleho sa hao se ke ke sa ela? ’Me ha u sa etse hantle, sebe se laletse monyako, ’me litakatso tsa sona li lebile ho uena, u mpe u se buse’ ” (*Genese 4:7*).

Ho Genese ke sefe se latelang hang hang kamora ho oa, le kamora ho lelekoa ha Adama le Eva Edene, ke tsoalo le lefu, tsohle ele phethahatso ea boporofeta ba Molimo khaolong tse latelang. Khaolo ea 3 le 4 li fupere mantsoe le ’moko-taba o tsoanang: tlhaloso tsa sebe (*Gen. 3:6–8; bapisa le Gen. 4:8*), lithohako tse tsoang ho ’adamah, “lefatše” (*Gen. 3:17; bapisa le Gen. 4:11*), le ho lelekoa (*Gen. 3:24; bapisa le Gen. 4:12, 16*).

Mabaka a ho tsoana hona ke ho bontša phethahatso ea se tšileng pele, boporofeta le bolepi boo Molimo a neng a bo file Adama kamora ho Oa. Ketsahalo ea pele ea kamora ho lelekoa ha Adama e tletse tšepo; ke tlhaho ea mora oa pele, ketsahalo eo Eva a bonang e le phethahatso ea tšepiso eo a e utloileng boporofeteng ba Mesia (*Gen. 3:15*). Ke hore, o ile a nahana hore e ka ’na eaba ke eena Mesia.

Ketsahalo tse latelang: botlokotsebe ba Kaine, botlokotsebe ba Lameke, ho theoha ha lemo tsa pallo, le ngatafalo ea bokhopo, tsohle ke phethahalo ea thohako e fanoeng ho Genese 3.

Empa, holima ho le joalo, tšepo e ntse e le teng.

*Ihute thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha sa la 16 ’Mesa.

Kaine le Abele

Bala Genese 4:1, 2. Ke sefe seo re ithutang sona litemaneng tsee malebana le tsoalo ea bashanyana baa?

Ketsahalo ea pele e rekotoang ke sengoli sa Bibe le hang kamora ho oa le ho lelekoa hoa Adama serapeng sa Edene ke tsoalo. Poleloana ea Seheberu ho Genese 4:1, lentsoe “JEHOVA” (*YHWH*) e amana ka kotloloho le mantsoe ana “monna,” joalokaha botoloki bo sa hlapolloang bo bontša: “Ke fumane monna, ruri JEHOVA ka boena.” e tolokoa tjena ke International Standard Version: “Ke emotse ngoana oa moshanyana— JEHOVA.”

Botoloki bona bo sa hlapolloang bo supa hore Eva o hopotse boporofeta ba Mesia ba Genese 3:15 'me o lumela hore o emotse mopholosi oa hae, JEHOVA. “Ho tla ha mopholosi ho ne ho bontšitsoe Edeneng. Nakong eo Adama le Eva ba neng ba qala ho utloa tšepiso, ba ile ba lebella hore e phethahale kapele. Ba ile ba thabela mora oa bona oa pele, ka tšepo ea hore ke eena Mopholosi.”—Ellen G. White, *Eo Bohle Esale ba Monyoreloa*, leq. 31.

Haele hantle, Kaine o hlahella boholong ba pale ena. Ha se letsibolo feela, ke mora eo batsoali ba batlileng ba mo “khumamela”; khaolong ena, ke eena feela eo, ho ea ka Genese, ea buoang. Ha Eva a buoa a thabetse tlhao ea Kaine, h'a re letho ka ea Abele, bonyane haho letho le rekotiloeng khaolong ena, papisong le tlhaho ea Kaine. Sengoli se pheta feela “a boela a emola” (*Gen. 4:2*).

Lebitso Kaine ka bo lona le ntšitsoe kutu-ketsong ea Seheberu qanah, eleng se bolelang “ho fumana” 'me le bolela ho ba le se itseng, ho ba le ntho'e bohlokoa e matla. Ka ho le leng, lebitso la Seheberu Hebel, leo ka senyesemane ke ‘Abel’ eleng “muoane” (*Lipe. 62:9*), kapa “phefumoloho” (*Lipe. 144:4*) 'me le bontša ho se sitoang ho hlalohang, se lephaka, ho hloka 'moko; lona lentsoe leo, *hebel* (Abel), le sebelisoa hangata feela ho Moeklesia e le “lefeela.” Leha re sa batle ho bala ho feta se fanoeng litemaneng tse na tse khutsoane, mohlong ho bolela hore tšepo ea Adama le Eva e ile ea itšetleha ho Kaine feela, hobane ba ne ba lumela hore eena, eseng ngoan'abo, ke eena Mesia eo ba mo tšepisitsoeng.

Ke life lintho tse felang e le li hebel, bophelong tseo re li tšoarang joalokaha e ka li bohlokoa ho feta kamoo li leng kateng? Hobaneng ho le bohlokoa ho tseba phapang ea se bohlokoa le se seng bohlokoa?

Lihlabele tse Peli

Phapang e lipakeng tsa Kaine le Abele joalokaha e bontšitsoe mabitsong a bona, e n’e sa bontše limelo tsa bona feela; e n’e boetse e bonahala mesebetsing ea bona. Ha Kaine e n’e le “molemi oa mobu” (*Gen. 4:2*), mosebetsi o hloakang hore motho a sebetse ka mastsoho, Abele e le “molisa oa linku” (*Gen. 4:2*) mosebetsi o bontšang kutloelo-bohloko le kelo-hloko.

Kaine e n’e le mohlalisi oa litholoana. Abele oa linku. Mosebetsi ena e ’meli ha e hlalose tlhaho ea lihlabele tse peli (litholoana tse tsoang ho Kaine le linku ho tsoa ho Abele)—li boetse li buoa ka katamelo tsa kelello le kutloisiso tse peli tse fapaneng malebana le lihlabele tse peli: Kaine o ne a sebeletsa ho “iphumanela” litholoana tseo a tla li sebelisa, ha Abele a ne a ne a le hlokolosi hore a “boloke” linku tseo a li fumaneng.

Bala Genese 4:1–5 le Baheberu 11:4. Hobaneng Molimmo a ile a amohela kabele ea Abele empa a hana ea Kaine? Re lokela ho utlouisisa se etsahetseng moo joang?

“Ho ka sebe le tsoarelo ea sebe ntle le tšollo ea mali; ba ne [Kaine le Abele] ba lokela ho bontša tumelo ea bona maling ho Krete eo eleng pheko eo ba e tšepisitsoeng ka ho etsa lihlabele tsa makonyana a matsibolo. Ntle le sena, litholoana tsa pele tsa lefatše li ne li tlameha ho tekoa ka pela Morena e le kabele ea teboho.”—Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, leq. 71.

Leha Abele a ile a ikobela molao oa Molimo eaba o fana ka kabele ea meroho holima sehlabele sa hae sa secheso, Kaine h’a a ka a etsa joalo. H’a ka a tlisa phoofolo bakeng sa sehlabele, a itlisetsa kabele ea “litholoana tsa mobu” feela. E n’e le ketso e pepenene ea ho se mamele Molimo, ho fapana le ngoana’bo ea mo mametseng. Pale ena e lutse e nkuoa e le mohlala o motle oa ho lopolloa ka tumelo (Abele le sehlabele sa hae sa mali) papising le teko ea ho fumana topollo ka mesebetsi (Kaine le sehlabele sa hae sa tholoana ea mobu).

Leha lihlabele tse peli li ne li ka ba le bohlokoa ba semoea, li ka be li sena boleng ba mohlolo ka botsona. Li lutse e le matšoao feela, litšoantsiso, tse supang ho Molimo ea fang moetsalibe bophelo le topollo.

Bala Mikea 6:7 le Esaia 1:11. Re ka nka motheo o sebelisitsong litemaneng tsee joang, ra itšebelisa oona maphelong le khumamelong ea rona?

Botlokotsebe

Bala Genese 4:3–8. Methati e entseng hore Kaine a bolae ngoana'bo ka eona ke efe? Sheba le 1 Johanne 3:12.

Se etsoang ke Kaine se habeli: “Kaine a halefa haholo, 'me sefahleho sa hae sa sosobana” (*Gen. 4:5*). Khalefo ea Kaine e ne e tobile, ho bonahala joalo, Molimo le Abele. Kaine o ne a halefetse Molimo hobane a ne a utluisisa hore ke lehlatse la ho hlokeloa toka, a boetse a koatsetse Abele hobane a ne a mo monela. A mo monela k'ang? Ka kabelo feela? Ka 'nete ho tlameha ho ne ho e na le ntho tse ngata tse neng li etsahala tse re sa li tsebeng, tse fetang se hlahang litemaneng tsena tse 'maloa. Ho sa natsoe hore na tsona e n'e le life, ka 'nete Kaine o ne a e-na le khatello ea maikutlo kaha kabelo ea hae e n'e sa amoheloa.

Lipotso tse peli tsa Molimo ho Genese 4:6 li amana le maemo a mabeli a Kaine. Joaloka ho Adama, Molimo o botsa lipotso, eseng hobane a sas tsebe karabo, empa hobane a batla Kaine a itekole 'me a utlouisise lebaka la maemo ao a leng ho oona. Joaloka kamehla, Morena o sebeletsa ho lopolla batho ba hae ba oeleng, leha ho bonahala hantle hore ba mo sitetsoe. Joale, kamora ho botsa lipotso tsena, Molimo o eletsa Kaine.

Taba ea pele, u khothaletsa Kaine ho “ 'etsa hantle, '” ho itšoara hantle. Ke pitso ea pako le hore a fetole mehopollo ea hae. Molimo o tiisetse Kaine hore “ 'o tla amoheloa' ” a tšoarelloe. Ka mantsoe a mang, o re Kaine a ka amoheloa ke Molimo, empa sena se tla etsoa ka liphelelo tsa Molimo eseng tsa Kaine.

Ka lehlakoreng le leng, “'ebang u sa etse hantle, sebe se laletse monyako, 'Me litakatso tsa sona li lebile ho uena, u mpe u se hlole'” (*Gen. 4:7*). Keletso ea Molimo e senotse metso ea sebe, 'me eona e fumanoa ho Kaine ka boena. Le hona mona, Molimo o eletsa Kaine, o leka ho mo tataisetsa tseleng eo a lokelang ho ea ka eona.

Lentsoe la Molimo la bobeli la keletso le malebana le moea oa Kaine ka sebe sena, se laletseng monyako, seo “'litakatso tsa sona li leng ho uena.'” Molimo o khothaletsa boithibo: “U mpe u se buse.” Motheo ona ona o phetoa ke Jakobo, h'a hlalosa hore “empa motho e mong le e mong o ee a lekoe ke ho hoheloa le ke ho chachehisoa ke takatso eo eleng ea hae. (*Jakobo 1:14*). Evangeli e re fa tšepiso, eseng feela ea tšoarelloe ea sebe empa le tlhoho ea sona. (*Sheba le 1 Bakori. 10:13*). Qetellog, ntle le eena, ha ho motho eo Kaine a ka mo jarisang molato ka baka la sebe sa hae. Na ha ho joalo le ho rona bohle?

Ke sefe seo pale ee e mali-mabe e re rutang sona malebana le bolokolohi ba khetho le malebana le malebana le kamoo Molimo a ke keng a re qobella ho mo mamela kateng?

Kotlo ea Kaine

Bala Genese 4:9–16. Hobaneng Molimo a botsa potso “‘Abele ngoaneno o kae?’” Kamano e teng pakeng tsa sebe sa Kaine le hore a fetohle “‘u tla ba mobalehi le moleleri. . . lefatšeng?’” (*Gen. 4:12*)?

Potso ea Molimo ho Kaine e pheta potso ea hae ho Adama Edeneng: “‘U hokae?’” Ho phetoha hona ho hlaha nyalano pakeng tsa sebe sa Edeneng le sebe sena sa ha joale: sebe sa bobeli (sa Kaine) ebile tholoana tsa sa pele (sa Adama).

Leha Kaine a sa ka a amohela sebe sa hae; u oa se latola, eleng se sa kang sa etsoa ke Adama, leha a ile a leka ho tlosa molato ho eena. Empa, papisong le Kaine, Kaine eena o tella Molimo pepenene, 'me eena h'a senye nako ka ho botsisisa Kaine ka botlokotsebe bona ba hae. Ha Molimo a botsa potso ea boraro, “‘U entseng?’” H'a emele le karabo. O hopotsa Kaine hore o tseba sohle, hobane lentsoe la mali a ngoaneno le hoelehetsa ho 'na le etsoa mobung (*Gen. 4:10*), setšoantšo se bontšang hore Morena o tseba ka polao ena 'me o tlo etsa ho hong. Abele o mobung, nyallano e otlohohileng e re isang morao ho Oeng, le ho seo Morena a itseng se tla etsahala. (*see Gen. 3:19*).

Bala Genese 4:14. Bohlokoa ba mantsoe a kaine a reng “‘ke tla pateloa sefahleho sa hao’ ”?

Ke hobane mali a Abele a ile a tšolohela mobung joale mobu o ne o rohakehile hape (*Gen. 4:12*). Ka baka lena, Kaine o fuoa thohako ea ho ba moleleri, ea eang hole le Molimo. Ke kamora hore kaine a utloe kahlolo ea Molimo a qalang ho ananela bohlokoa ba boteng ba Molimo; hobane ntle le bona, o bona bophelo ba hae bo le tsietsing. Le kamora polao e sehlooho ea ngoanabo le ho tella Molimo, Molimo o ntse a 'montsa mohau, leha “Kaine a tloha pontšeng ea Jehova” (*Gen. 4:16*), Jehova o 'nile a mo fa tšireletso e itseng. Hore na haele hantle “letšoa” leo e n'e le eng (*Gen. 4:15*), ha rea joetsoa, empa hore na e n'e le eng, le tlile feela ka baka la mohau oa Molimo ho eena.

“‘Ke tla pateloa sefahleho sa hao’ ” (*Gen. 4:14*)—ke eng e patetsoeng sefahleho sa Molimo? Ke maemo a mabe ha ka kang a ka hlahelang mang kapa mang oa rona! Tsela e le 'ngoe fela eo rona, baetsalibe, re ka qobang maemo ao ke efe?

Bobe ba Motho

Bala Genese 4:17–24. Meja ea Kaine e bile efe, 'me botlokotsebe ba kaine bo butse khoro ea ngatafalo ea bokhopo ba batho joang?

Setlohoholo sa Kaine, Lemeke, se re isa botlokotsebeng ba Kaine ha se etsa botlokotsebe le sona. Papiso ena ea botlokotsebe ba Kaine le ba Lemeke e re fa tlhahiso leseling. Ha Kaine a itholela ka botlokotsebe ba hae, Lemeke eena o bonahala a ikotla sefuba ka bona, u etsa pina ka bona (Gen. 4:23, 24). Ha Kaine a kopa mohau oa Molimo, Lemeke h'a rekotoe a etsa joalo ho hang. Haeba Kaine a pheteletsoa ha supa, Lemeke o lumela hore eena a phetsetsoe ha mashome a supileng a baloang ha supa (sheba Gen. 4:24), eleng se re bontšang hore u tseba molato oa hae hantle.

Hape, Kaine o nyetse mosali a le mong, (Gen. 4:17); Lemeke o qapa sethepu, hobane mangolo a hlalosa ka ho hlaka hore “a nyala basali ba babeli” (Gen. 4:19). Keketseho le matlafatso ena ea bokhopo e ile ea ama moloko o mocha oa Kaine habohloko-hloko.

Se latelang hang kamora ketsahalo ena ea bokhopo ka hara lelapa la Kaine, temana tsa Bibe le li rekota ketsahalo e ncha e arabang tloaelo ena ea ha Kaine. “Adama a tseba mosali oa hae” (Gen. 4:25), litholoana tsa sena ke tsoalo ea Setha, ea fuoang lebitso ke Eva ho bontša hore Molimo o fane ka “peo e 'ngoe” bakeng sa Abele.

Haele hantle, histori ea lebitso la Setha e qala pele ho Abele. Lebitso la Setha le ntšitsoe kutu-ketsong ea Seheberu 'ashit, “Ke tla beha” (Gen. 3:15), e thakholang boporofeta ba Mesia. Peo ea Mesia e tla hlaha lelokong la Setha. Ka hona, temana ea Bibe le fana ka rekote ea leloko la Mesia e qalileng ka Setha (Gen. 5:3), e kenyeletsang Henoke (Gen. 5:24), Methusela, le qetellang ka Noe (Gen. 6:8).

Poleloana ena “bara ba Molimo” (Gen. 6:2) e buoa ka leloko la Setha kaha ke bona ba reretsoeng ho boloka setšoantšo sa Molimo (Gen. 5:1, 4). Ka hlakoreng le leng, “barali ba batho” (Gen. 6:1) e bonahala e na le moelelo o mobe, e bapisa leloko la ba ntseng ba bolokile setšoantšo sa Molimo le ba leng setšoantšoang sa motho. 'Me ke tlasa tšusumetso ea “barali ba batho” bara ba Molimo “ba inketseng basali” hara bona (Gen. 6:2), se bontšang hore batho ba ne ba nkile mothinya osele.

Bala Genese 6:1–5. Ke bopaki bo matla ha ka kang ba ba kamoo sebe se bolisitseng kateng! Hobaneng re lokela ho etsa sohle se matleng a rona, ka matla a Molimo ho felisa sebe maphelong a rona?

Nahanisisa ka Botebo: Poleloana e phetiloeng “Henoke a tsamaea le Molimo” (*Gen. 5:22, 24*) e bolela setsoalle le likamano tse hau-ufi tsa letsatsi le letsatsi le Molimo. Likamano tsa Henoke le Molimo li ne li khethetse hona hoo Molimo a bileng a “mo nka” (*Gen. 5:24*). Poleloana ena ea ho qetela e ikhethile lelokong la Adama 'me ha e tšehetse kutloisiso ea ho phela hang kamora lefu paradeising ho bao ba tla “tsamaea le Molimo.” Hlokomela hore Noe le eena o ile a tsamaea le Molimo (*Gen. 6:9*), 'me a ichoella joaloka batho ba bang, ba kang Adama le Methusela. Ho bohlokoa ho ela hloko hore ha ho lebaka le fanoang la ho buella mohau oona o ikhethang. “Henoke e ile ea e ba moreri oa ho loko, a etsa hore batho ba tsebe seo a Molimo a neng a mo senoletse sona. Ba tšepang Molimo ba ile ba batlana le monna enoa ea halalelang, ho arolelana lithuto le lithapelo tsa hae le ba bang. Hape o ne a sebetsa phatlalatsa, a nkile molaetsa oa Molimo o eang ho bohle ba tla utloa mantsoe a khalemo. Mosebetsi oa hae o ne o sa toba leloko la Seta feela. Lefatšeng leo Kaine a lekileng ho baleha boteng bo halalelang, moporofeta oa Molimo o ile a sebeletsa hore bohle ba tsebe ntho tse ntle tseo a li boneng liponong. ‘Bonang’ o ile a hooa, ‘Morena’ o tlile le bahalaleli ba hae ba likete-kete, ho etsa kahlolo holima bohle, le ho khalema banyefoli bohle ka liketso tsa bonyefoli.’ Juda 14, 15.”—Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, leq. 86.

Lipotso tsa ho Qoqa:

1 Hobaneng Kaine a eile a bolaea ngoanabo? Bala maikutloa a latelang a Elie Wiesel: “Hobaneng a entse joalo? Mohlomong o n’a batla ho sala a le mong: e le eena fela ngoana, ha batsoali ba hae ba se ba hlokaetse, e be eena fela monna. A be mong joaloka Molimo, mohlomong a be mong sebakeng sa Molimo. . . . Kaine o bolaila hore e be Molimo. . . . monna e mong le e mong ea nkang sebaka sa Molimo o qetella a fenetha batho.”—Elie Wiesel, *Messengers of God: Biblical Portraits and Legends* (New York: Random House, 1976), p. 58. Ke joang re ka bang hlokolosi, leha re sa fenethe motho, hore re se bontše moea o tšoanang le oa Kaine?

2 Bapisa lilemo tsa pallo tsa batho ba khale-khale (*Genese 5*) le tsa bapateriareka. Re hlalosa ho theoha hoo hoa lemo tsa pallo joang? Phokotseho ee shanotsa taba ea balumeli ba Darwin joang?